Załącznik nr 1.5 do Zarządzenia Rektora UR nr 7/2023

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA *2024/2025 – 2025/2026*
(skrajne daty)
Rok akademicki 2024/2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Socjologia i psychologia środowiska
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Technologiczno-Przyrodniczy
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek studiów	Architektura krajobrazu
Poziom studiów	II stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok I, semestr 1
Rodzaj przedmiotu	podstawowy
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr Karolina Cynk
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Karolina Cynk

***** *-opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce*

1.1.Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	**Liczba pkt. ECTS**
1	15	15							2

1.2. Sposób realizacji zajęć

× zajęcia w formie tradycyjnej

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

ZALICZENIE Z OCENĄ

2.WYMAGANIA WSTĘPNE

Motywacja poznawcza

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z: 1) przedmiotem, nomenklaturą i wybranymi zagadnieniami socjologii i psychologii środowiska; 2) zjawiskami psychicznymi i społecznymi, które leżą u podstaw zachowania człowieka. Wyjaśnienie mechanizmów tych zjawisk w perspektywie funkcjonowania jednostki w środowisku.
C2	Zapoznanie studentów ze specyfiką sytuacji trudnych, stresowych oraz kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych poprzez rozwój umiejętności społecznych i emocjonalnych.
C3	Rozwinięcie u studentów umiejętności prowadzenia skutecznej komunikacji interpersonalnej, rozpoznawania i nazywania zjawisk społecznych dotyczących człowieka i środowiska.
C4	Uświadomienie studentom sposobów wykorzystywania nabytej wiedzy i umiejętności w codziennej działalności zawodowej.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych [1]
EK_01	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane metody i teorie umożliwiające planowanie, projektowanie i zarządzanie krajobrazem.	K_W01
EK_02	Student zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji dotyczące zmian zachodzących w krajobrazie, a także podstawowe zagadnienia humanistyczne, ekonomiczne i prawne w odniesieniu do architektury krajobrazu.	K_W05
EK_03	Student potrafi dobierać, stosować i przystosowywać metody, narzędzia i technologie w celu analizowania, planowania, projektowania i ochrony obiektów architektury krajobrazu, z uwzględnieniem krytycznej oceny tych aspektów	K_U02
EK_04	Student jest gotów do wypełniania obowiązków społecznych, inicjowania działań na rzecz interesu społecznego, w tym angażowania społeczeństwa w proces projektowy.	K_K02

[1] W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Przedmiot socjologii i psychologii; miejsce socjologii i psychologii wśród innych nauk; przedmiot i miejsce socjologii i psychologii środowiska. Definicje (psychologia ekologiczna, psychologia środowiskowa, ekopsychologia, sozopsychologia). Dylematy psychologii a środowisko.
Główne nurty psychologii ekologicznej. Źródła zainteresowania środowiskiem; terminologia. Główne problemy podejmowane przez psychologię środowiska. Założenia teoretyczne psychologii środowiska. Psychologia środowiskowa a architektura.
Socjologia środowiska jako subdyscyplina socjologii. Geneza, rozwój, status i wybrane zagadnienia socjologii środowiskowej.
Zewnętrzne (środowiskowe) uwarunkowania zachowania człowieka. Behawioryzm. Mechanizmy psychologiczne regulujące zachowanie się człowieka w środowisku (społeczne uczenie się, adaptacja i dopasowanie środowiskowe, poczucie tożsamości i porównania społeczne).
Różnice indywidualne a zachowania środowiskowe człowieka: potrzeby, osobowość.
Rola przestrzeni w regulowaniu kontaktów człowieka z otoczeniem. Zachowania terytorialne zwierząt i ludzi; dystanse przestrzenne. Poczucie prywatności. Zatłoczenie. Organizacja przestrzeni sprzyjająca/niesprzyjająca interakcjom społecznym. Stanfordzki eksperyment więzienny – wnioski dla psychologii środowiskowej.
Stres środowiskowy: stresory środowiska fizycznego (oświetlenie, hałas, drgania i wibracje, warunki klimatyczne, ciepło, substancje chemiczne, promieniowanie i pole elektomagnetyczne), kataklizmy i katastrofy, profilaktyka w zakresie stresu środowiskowego.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych

Treści merytoryczne
Zewnętrzne (środowiskowe) uwarunkowania zachowania człowieka. Behawioryzm. Mechanizmy psychologiczne regulujące zachowanie się człowieka w środowisku (społeczne uczenie się, adaptacja i dopasowanie środowiskowe, poczucie tożsamości i porównania społeczne).
Różnice indywidualne a zachowania środowiskowe człowieka: motywacja, potrzeby, osobowość.
Rola przestrzeni w regulowaniu kontaktów człowieka z otoczeniem. Zachowania terytorialne zwierząt i ludzi; dystanse przestrzenne. Poczucie prywatności, dystanse przestrzenne człowieka. Zatłoczenie. Patologie polskiego rynku mieszkaniowego.
Organizacja przestrzeni sprzyjająca/niesprzyjająca interakcjom społecznym. Stanfordzki eksperyment więzienny – wnioski dla psychologii środowiskowej
Stres środowiskowy: stresory środowiska fizycznego (oświetlenie, hałas, drgania i wibracje, warunki klimatyczne, ciepło, substancje chemiczne, promieniowanie i pole elektomagnetyczne), kataklizmy i katastrofy, profilaktyka w zakresie stresu środowiskowego.
Procesy poznawcze, percepcja środowiska a planowanie przestrzenne. Funkcjonalne i społeczne aspekty struktury przestrzennej miast. Rewitalizacja, gentryfikacja, gettoizacja, *sustainable design* (Schoonschip Amsderdam, eksperyment Poundbury, miasta 15-minutowe). Nowy urbanizm. Deweloperzy jako kuratorzy przestrzeni?

Planowanie przestrzeni publicznych i miejsc pracy. Przyjazne biura i miejsca pracy. Szkoła i uniwersytety jako środowisko. Środowiska rekreacji i czasu wolnego. Eksperymenty Fredericka W. Taylora i Eltona Mayo.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy, wykład z wykorzystaniem treści multimedialnych
Ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją, praca w grupie, praca indywidualna, studium przypadków, analiza treści multimedialnych.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
Ek_ 01	obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium zaliczeniowe	ćw. audyt.
Ek_ 02	obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium zaliczeniowe	ćw. audyt.
EK_ 03	obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium zaliczeniowe	ćw. audyt.
Ek_ 04	obserwacja w trakcie zajęć	wykład

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Uzyskanie 50 proc. maksymalnej liczby punktów z kolokwium zaliczeniowego

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	1
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	19
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	

zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Majer (2019). Socjologia i przestrzeń miejska. PWN.
2. Eckers i in. (2019). Zrównoważony rozwój w kontekście współczesnego wizerunku miasta. Kraków: Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej.
3. Ch. Montgomery (2019). Miasto szczęśliwe: jak zmienić nasze życie, zmieniając nasze miasta. Kraków: Wysoki Zamek.
4. M. Löw (2018). Socjologia przestrzeni. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.
5. F. Springer (2016). Miasto Archipelag: Polska mniejszych miast. Kraków: Wydawnictwo Karakter.
6. Majer (2015). Mikropolis. Socjologia miasta osobistego. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
7. P.A. Bell, Th.C. Greene, J.D. Fisher, A. Baum (2004). Psychologia środowiskowa. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne
8. Bańka, A. (2002). Społeczna psychologia środowiskowa. Warszawa. Wydawnictwo Naukowe „Scholar".
9. Bańka, A. (1997). Architektura psychologicznej przestrzeni życia. Behawioralne podstawy projektowania. Poznań: Gemini.
10. F. Springer (2013). Wanna z kolumnadą: reportaże o polskiej przestrzeni. Wołowiec: Wydawnictwo Czarne.
11. F. Springer (2011). Źle urodzone: reportaże o architekturze PRL-u. Kraków: Wydawnictwo Karakter.

Literatura uzupełniająca:

12. Zimbardo P.G., Ruch F.L. (2001) Psychologia i życie, Warszawa: PWN.
13. Lewicka M., Bańka A. (2008). Psychologia środowiskowa. W: D. Doliński,
14. J. Strelau (red.), Psychologia akademicka. Podręcznik. Gdańsk: GWP.
15. F. Springer (2016). Księga zachwytów. Warszawa: Wydawnictwo Książkowe Agora SA.
16. F. Springer (2015). 13 pięter. Wołowiec: Wydawnictwo Czarne.
17. M. Stangel (2013). Kształtowanie współczesnych obszarów miejskich w kontekście zrównoważonego rozwoju. Gliwice: Wydawnictwo Politechniki Śląskiej.
18. D. Flor. Architektura a budowanie więzi społecznych – kształtowanie przestrzeni w oparciu o podstawy psychologii środowiskowej. W: „Budownictwo i Architektura", nr 6, (2010): 5-12.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej